

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 292

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

datum: 9 februari 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) - Evaluatie initiatieven

Het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) staat met betrekking tot het beleid inzake economie, wetenschap en innovatie in voor de voorbereiding, de evaluatie en de monitoring.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 113 van 22 november 2017 gaf de minister een overzicht van de uitgevoerde en geplande beleidsevaluaties in de periode 2015-2019. Tevens gaf hij een overzicht van de uitgevoerde en geplande evaluaties wat enkele initiatieven en maatregelen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) betreft. Met betrekking tot de geplande evaluaties verwees hij naar drie specifieke topics:

- evaluatie van het beleid op het vlak van prestartersbegeleiding;
- onderzoek naar het huidige financieringslandschap en te verwachten evoluties (met bijzondere aandacht voor ambitieuze starters en groeiers) en de rol van BAN-Vlaanderen;
- evaluatie van het beleid op het vlak van opvolging en overname.

1. M.b.t. de evaluatie van het beleid op het vlak van prestartersbegeleiding:

- a) Welke timing is vooropgesteld voor uitvoering en oplevering van deze evaluatie?
- b) Door wie zal de evaluatie worden uitgevoerd?
- c) Wat is de scope van de evaluatie? Welke instrumenten en initiatieven zullen worden beschouwd?

2. M.b.t. het onderzoek naar het huidige financieringslandschap en te verwachten evoluties (met bijzondere aandacht voor ambitieuze starters en groeiers) en de rol van BAN-Vlaanderen:

- a) Welke timing is vooropgesteld voor uitvoering en oplevering van deze evaluatie?
- b) Door wie zal de evaluatie worden uitgevoerd?
- c) Wat is de scope van de evaluatie? Welke instrumenten en initiatieven zullen worden beschouwd?
- d) ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) zal conform de beheersovereenkomst tevens periodiek een analyse uitvoeren van het Vlaams financieringslandschap.

Hoe zullen beide analyses zich verhouden tot elkaar? Zal er afstemming zijn of zullen twee aparte analyses gebeuren?

3. M.b.t. de evaluatie van het beleid op het vlak van opvolging en overname:
 - a) Welke timing is vooropgesteld voor uitvoering en oplevering van deze evaluatie?
 - b) Door wie zal de evaluatie worden uitgevoerd?
 - c) Wat is de scope van de evaluatie? Welke instrumenten en initiatieven zullen worden beschouwd?

ANTWOORD

op vraag nr. 292 van 9 februari 2018

van **DANIELLE VANWESENBEECK**

1. a) De evaluatie rond prestartersbegeleiding is eind 2017 van start gegaan en de oplevering staat gepland voor half juni 2018.

b) Deze evaluatie wordt uitgevoerd door IDEA Consult.

c) Het Agentschap Innoveren & Ondernemen biedt al jaren dienstverlening aan om ondernemers te ondersteunen in elke fase van de levenscyclus van de onderneming. Een van de eerste fases is de prestartfase, de fase waarin kandidaat-ondernemers gestimuleerd en ondersteund worden bij de opstart van hun onderneming. Dit is een belangrijke fase omdat hier de fundamenten gelegd worden voor de verdere levensloop van de onderneming. Voor wat de prestartfase betreft, heeft het agentschap een aantal structurele partners aangeduid die in opdracht een aantal begeleidingstrajecten aanbieden.

Drie van deze trajecten zijn de haalbaarheidsstudies van Unizo (Go4Business), Starterslabo (Start!) en de (pre)startbegeleiding van Voka (Bryo). Door deze maatregelen hebben al veel (kandidaat-)ondernemers een begeleidingstraject afgerond. Naast de aantallen weet het agentschap via de organisaties en tevredenheidsenquêtes dat de deelnemers doorgaans tevreden zijn over de trajecten en dat een groot deel van hen van plan was om een onderneming op te starten of al gestart heeft. Via deze opdracht wil het Agentschap Innoveren & Ondernemen een meer diepgaande evaluatie laten uitvoeren.

2. a) De evaluatie rond het financieringslandschap is in januari 2018 van start gegaan en de oplevering staat gepland voor half juli 2018.

b) Deze evaluatie wordt uitgevoerd door Antwerp Management School (AMS).

c) Onder de noemer 'toegang tot financiering' heeft het Agentschap Innoveren & Ondernemen de afgelopen jaren samenwerkingen uitgebouwd via contract of subsidie met PMV/z via het Participatiefonds en Waarborgbeheer, microStart, Hefboom en BAN-Vlaanderen. Deze partners verschaffen effectief financiering aan ondernemingen of leveren aanverwante diensten en vullen daarmee het dienstverlenende aanbod van het agentschap zelf aan. Afhankelijk van de casus zijn de middelen die het agentschap ter beschikking stelt effectief voor het verschaffen van financiering of voor het begeleiden van ondernemingen in hun zoektocht naar financiering.

Eind 2017 en in de loop van het jaar 2018 vervallen de lopende overeenkomsten van het Agentschap Innoveren & Ondernemen met een aantal partners die actief zijn op het financieren van ondernemers en ondernemingen: BAN-Vlaanderen, Hefboom en microStart.

Met het oog op de vernieuwing van deze partnerschappen wil het agentschap met dit onderzoek een toekomstgerichte evaluatie laten uitvoeren van deze partnerschappen.

De eerste doelstelling van deze opdracht betreft dan ook het bepalen of verdere samenwerking met deze partners in het huidige en toekomstige

financieringslandschap nog relevant is, en indien dat het geval is, het kader voor toekomstige samenwerking vast te leggen.

De tweede doelstelling van deze opdracht betreft het in kaart brengen van het financieringslandschap in Vlaanderen in haar geheel met een bijzondere aandacht voor ambitieuze groeiers met vestiging in Vlaanderen. Veelal gaat het hier om ondernemingen actief in de hightech sector met een groot internationaal potentieel die om snel te kunnen groeien een grote financieringsbehoefte hebben en die reeds het stadium van zaai kapitaal voorbij zijn. Het agentschap wil onder ander inzichten verwerven in:

Aan de aanbodzijde:

- (i) de actoren en hun typologie (o.a. binnenlands/buitenlands; financiële/industriële spelers, financieringsverschaffers/dienstenleveranciers,..);
- (ii) de huidige (en toekomstige) financieringsinstrumenten en aanverwante diensten welke door de actoren vermeld onder punt (i) worden aangeboden met een beschrijving per financieringsinstrument en/of aanverwante dienst;

Aan de vraagzijde:

- (iii) de financieringsbehoeften van de ondernemingen en te verwachten evoluties;
- (iv) algemene evoluties in het financieringslandschap die een impact kunnen hebben op de financieringsbehoeften van ondernemingen.

d) Het agentschap heeft regelmatig overleg met PMV/z en een eerste afstemming hierrond is al gebeurd. Het onderzoek dat door AMS wordt uitgevoerd zal als input en inspiratie dienen voor de analyse van PMV/z. Tijdens de uitvoer van de opdracht wordt nauw samengewerkt met PMV/z dus er zal een continue afstemming zijn.

- 3. a) Deze opdracht is nog niet gelanceerd. Dat is voor de komende maanden. Timing voor oplevering en uitvoering worden onderhandeld met de kandidaten voor het onderzoek.
- b) Deze opdracht wordt uitgevoerd door één van de bureaus die het Agentschap Innoveren & Ondernemen voor de evaluatie-opdrachten selecteerde. Omdat de opdracht nog niet is gelanceerd, is de opdrachtnemer nog niet gekend.
- c) De resultaten van het onderzoek worden vergeleken met de resultaten van het onderzoek dat Antwerp Management School en Universiteit Hasselt enkele jaren geleden uitvoerden. Op die manier krijgen we een indicatie van de impact van het gevoerde beleid.

Momenteel loopt binnen het agentschap een interne evaluatie die mee de scope van het onderzoek zal bepalen. Het onderzoek omvat zeker deze twee delen:

1) Een inschatting van het potentieel economisch verlies voor ondernemingen met een zaakvoerder of afgevaardigd bestuurder ouder dan 55 jaar opgesplitst naar micro ondernemingen, KMO's en grote ondernemingen.

2) Onderzoek bij ondernemers van meer dan 55 jaar en de door hen reeds ondernomen stappen ter voorbereiding van de overdracht van hun onderneming. Om vergelijking met de vorige studie mogelijk te maken, komen in deel 2 zeker volgende onderwerpen aan bod:

- Ondernemers 55+ die reeds hebben nagedacht over de toekomst van hun bedrijf na het moment dat ze zelf met pensioen zijn;

- Op welke manier gaan ondernemers 55+ op zoek naar informatie omtrent Bedrijfsoverdracht;
- Ondernemers 55+ die na het zoeken van informatie over bedrijfsoverdracht er hebben over gesproken met familieleden en /of adviseurs;
- Ondernemers 55+ die binnen de 5 jaar de leiding willen overdragen, die de opvolging al besproken hebben met de potentiële opvolger;
- Ondernemers 55+ die binnen de 5 jaar de leiding willen overdragen, die al begonnen zijn met de selectie en training van de opvolger;
- Ondernemers 55+ die binnen de 5 jaar de leiding willen overdragen binnen de familie, die concreet bezig zijn met de opvolgingsplanning of deze volledig hebben afgerond;
- Ondernemers 55+ die binnen de 5 jaar de meerderheid van de aandelen willen overdragen, die bezig zijn met het plannen van de overdracht van eigendom van de onderneming.